

Sygn. akt **XI Ka 36/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2021 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Dorota Dobrzańska

Protokolant stażysta Wioleta Zawadzka

po rozpoznaniu dnia 23 lutego 2021 roku

sprawy B. R. (1) z domu M. córki C. i H. z domu K., urodzonej (...) w L.

obwinionej z art. 86 § 1 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 4 listopada 2020 roku sygn. akt II W 1149/19

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa za postępowanie odwoławcze 30 (trzydzieści) złotych opłaty oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu zryczałtowanych wydatków.

XI Ka 36/21

UZASADNIENIE

B. R. (2) została obwiniona o to, że w dniu 15.03.2019 roku o godz. 11:15 w miejscowości Osiedle (...) gmina Ł. woj. (...), kierując po drodze publicznej nr K-82 pojazdem m-ki T. (...) o nr rej. (...) naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachowała należytej ostrożności, nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze oraz nie zachowała odpowiedniej odległości od pojazdu m-ki H. (...) o nr rej. (...) jadącego przed nią tą samą drogą, którego kierująca wykonywała manewr zawracania na skrzyżowaniu w wyniku czego doprowadziła do zderzenia się obu pojazdów czym spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa na szkodę A. S. i D. Ł., tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 kw.

Wyrokiem wydanym w dniu 4 listopada 2020 roku Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku uznał B. R. (2) za winną tego, że w dniu 15 marca 2019 roku o godz. 11:15 w miejscowości Osiedle (...), gmina Ł., woj. (...), kierując po drodze publicznej nr K-82 samochodem marki T. (...) o nr rej. (...) naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że wykonując manewr wyprzedzania w obrębie skrzyżowania doprowadziła do zderzenia z pojazdem marki H. (...) o nr rej. (...), którego kierująca wykonywała manewr zawracania na skrzyżowaniu, czym spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa na szkodę A. S. i D. Ł., tj. wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 86 § 1 kw wymierzył jej karę grzywny w wysokości 200 zł złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca obwinionej, który zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku - art. 2 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 zd. 2 k.p.w. poprzez: odmowę uznania za wiarygodne wyjaśnień obwinionej, w których wskazała, iż A. S. nie sygnalizowała skrętu (zawracania) w lewo, a przed wykonaniem manewru najechała

na powierzchnię wyłączoną z ruchu „(wysepkę”), przez co zmyliła obwinioną co do planowanego manewru w ruchu drogowym; uznanie za wiarygodne zeznań pokrzywdzonej A. S., w których stwierdziła, iż sygnalizowała lewym kierunkowskazem zamiar zawracania oraz pominięcie tej części jej zeznań, w których nie wykluczyła, iż przed rozpoczęciem manewru zawracania mogła odbić w lewo i najechać na powierzchnię wyłączoną z ruchu;

2) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku - art. 2 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 zd. 2 k.p.w. poprzez dowolną ocenę dowodu z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego i pominięcie tej jej części, która wskazuje, iż jeżeli pokrzywdzona najechała na część jezdni wyłączoną z ruchu drogowego i nie sygnalizowała zmiany kierunku ruchu, to wykonała manewr skrętu w lewo w sposób nierozpoznawalny dla innego kierującego;

3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść wyrażający się w przyjęciu, iż B. R. (2) ponosi winę za zaistniałe zdarzenie drogowe, w sytuacji gdy zebrany materiał dowodowy, oceniony w sposób prawidłowy, wskazuje na odpowiedzialność A. S..

Wskazując na powyższe, wniósł o uniewinnienie B. R. (2) od dokonania zarzucanego jej czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona przez obrońcę obwinionej apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wbrew podniesionym w niej zarzutom Sąd Rejonowy nie naruszył przepisów prawa procesowego, ani też nie popełnił błędów w ustaleniach faktycznych, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia. Ocena przeprowadzonych dowodów uwzględniała kryteria określone w art. 7 k.p.k., a podstawę wyroku stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy. Przeprowadzona kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła zaistnienia zarzucanych uchybień. Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy zgromadzone dowody rzetelnie oraz obiektywnie ocenił, i na tej podstawie dokonał trafnych ustaleń faktycznych, oraz wyprowadził trafny wniosek co do sprawstwa i winy obwinionej w zakresie przypisanego jej wykroczenia.

Ocena relacji świadków zgodna jest z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, ma charakter swobodny ale nie dowolny. Brak jest w relacjach świadków rozbieżności, które dawałyby podstawy do pozbawienia ich waloru wiarygodności. Obwiniona natomiast neguje te okoliczności, na które wskazują pokrzywdzone, a dotyczące istoty całego zdarzenia. Potwierdza bowiem fakt wyprzedzania, ale wskazuje, że pokrzywdzona nie sygnalizowała zamiaru skrętu w lewo, a przy tym odbiła w prawo. To odbicie w prawą stronę potwierdza sama pokrzywdzona, jednakże mówi, iż „odbiła trochę w prawo” (k. 74, 75), odbyło się to celem ułatwienia sobie wykonania manewru zawracania. Takie postępowanie mogło mieć miejsce. Jednakowoż mogłoby to zachowanie zmylić obwinioną, gdyby faktycznie pokrzywdzona nie zasygnalizowała zamiaru zawracania poprzez włączenie lewego kierunkowskazu - na to wskazywał również biegły. Brak jest jednak jakichkolwiek przesłanek do uznania, że lewy kierunkowskaz nie był włączony. Fakt włączenia kierunkowskazu potwierdza pokrzywdzona A. S. oraz D. Ł.. Oczywistym jest, iż obwiniona tę okoliczność będzie kwestionować, ponieważ taką obrała linię swojej obrony celem umniejszenia swojego zawinienia. Brak jest jednak w apelacji skutecznego podważenia wiarygodności przywołanych świadków.

Obrońca w uzasadnieniu swojej apelacji zarzuca Sądowi, iż nie wziął pod uwagę wniosków biegłego, wskazującego na fakt, iż miejsce w którym zawracała A. S. nie jest optymalne do takiego manewru z uwagi na ukształtowanie dróg i kąt przecięcia pasów ruchu. Nie można jednak z takiego twierdzenia wywieść wniosku, że zawracanie w tym miejscu nie było możliwe, a wybierając to miejsce pokrzywdzona popełniła błąd. Biegły na stronie 20 sporządzonej opinii wskazuje, iż „istniejące w miejscu oznakowanie nie zakazywało realizacji takiego manewru, a ukształtowanie drogi i wymiary pojazdu umożliwiały jego zrealizowanie.”

Należy wskazać, że wszystkie okoliczności i wersje podawane przez obwinioną, były przedmiotem badania przez biegłego i znalazły swoje odzwierciedlenie we wnioskach opinii. Przy czym opinia biegłego w ocenie Sądu Okręgowego była w tym zakresie logicznie i przekonująco uzasadniona, nosiła znamiona pełności i niesprzeczności. Sąd meriti

uznał przedmiotową opinię za wiarygodną, pełną, jasną i pozbawioną sprzeczności i swoje stanowisko przekonująco uzasadnił. Sąd odwoławczy zaś w pełni tę ocenę podziela.

Wszystkie dywagacje odnoszące się do tego, czy pokrzywdzona włączyła kierunkowskaz, czy też nie tracą na znaczeniu w realiach niniejszej sprawy, gdyż stosownie do treści art. 24 ust. 7 pkt 3 Prawa o ruchu drogowym zabrania się wyprzedzania na skrzyżowaniu z wyjątkiem skrzyżowania o ruchu okrężnym lub na, którym ruch jest kierowany. Przepis ten wprowadza regułę ustawową. Istotą czynu z art. 86 § 1 k.w. jest niezachowanie "należytej ostrożności", a więc takiej jaka była wymagana w danej sytuacji. Chodzi o naruszenie pewnych zgeneralizowanych reguł ostrożnego postępowania - zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dla wyczerpania znamion czynu zabronionego z art. 86 § 1 k.w., musi wystąpić skutek w postaci spowodowania zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zagrożenie bezpieczeństwa musi być przy tym realne i konkretne. W niniejszej sprawie niewątpliwie naruszenie zasady bezpieczeństwa przez obwinioną polegało na wyprzedzaniu w obrębie skrzyżowania, co doprowadziło do kolizji z prawidłowo wykonującą manewr skrętu w lewo H..

Sąd odwoławczy podziela zatem ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd meriti, uznając ją za zgodną z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego. W szczególności ocenę tę uzasadniają również wnioski przedstawione w opinii biegłego, który odnosząc się do całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, stwierdził, iż przyczyną zaistnienia przedmiotowej kolizji były nieprawidłowości popełnione przez kierującą (obwinioną) samochodem T., która to nieprawidłowość polegała na realizacji manewru wyprzedzania na skrzyżowaniu.

Reasumując, Sąd Odwoławczy nie stwierdził wskazywanych przez obrońcę uchybień w ocenie dowodów Sądu I instancji. Zaskarżone orzeczenie oparto w konsekwencji na prawidłowych ustaleniach faktycznych. Zarzuty podniesione w apelacji okazały się zatem bezzasadne, co przy braku wad orzeczenia branych pod uwagę przez sąd ad quem z urzędu - skutkowało tym, iż wyrok Sądu Rejonowego należało utrzymać w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do treści art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. oraz art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) w zw. z art. 3 ust. 1 ww. ustawy.

XI Ka 36/21

UZASADNIENIE

B. R. (2) została obwiniona o to, że w dniu 15.03.2019 roku o godz. 11:15 w miejscowości Osiedle (...) gmina Ł. woj. (...), kierując po drodze publicznej nr K-82 pojazdem m-ki T. (...) o nr rej. (...) naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachowała należytej ostrożności, nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze oraz nie zachowała odpowiedniej odległości od pojazdu m-ki H. (...) o nr rej. (...) jadącego przed nią tą samą drogą, którego kierująca wykonywała manewr zawracania na skrzyżowaniu w wyniku czego doprowadziła do zderzenia się obu pojazdów czym spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa na szkodę A. S. i D. Ł., tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 kw.

Wyrokiem wydanym w dniu 4 listopada 2020 roku Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku uznał B. R. (2) za winną tego, że w dniu 15 marca 2019 roku o godz. 11:15 w miejscowości Osiedle (...), gmina Ł., woj. (...), kierując po drodze publicznej nr K-82 samochodem marki T. (...) o nr rej. (...) naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że wykonując manewr wyprzedzania w obrębie skrzyżowania doprowadziła do zderzenia z pojazdem marki H. (...) o nr rej. (...), którego kierująca wykonywała manewr zawracania na skrzyżowaniu, czym spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa na szkodę A. S. i D. Ł., tj. wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 86 § 1 kw wymierzył jej karę grzywny w wysokości 200 zł złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca obwinionej, który zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku - art. 2 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 zd. 2 k.p.w. poprzez: odmowę uznania za wiarygodne wyjaśnień obwinionej, w których wskazała, iż A. S. nie sygnalizowała skrętu (zawracania) w lewo, a przed wykonaniem manewru najechała na powierzchnię wyłączoną z ruchu „(wysepkę”)), przez co zmyliła obwinioną co do planowanego manewru w ruchu drogowym; uznanie za wiarygodne zeznań pokrzywdzonej A. S., w których stwierdziła, iż sygnalizowała lewym kierunkowskazem zamiar zawracania oraz pominięcie tej części jej zeznań, w których nie wykluczyła, iż przed rozpoczęciem manewru zawracania mogła odbić w lewo i najechać na powierzchnię wyłączoną z ruchu;

2) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku - art. 2 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 zd. 2 k.p.w. poprzez dowolną ocenę dowodu z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego i pominięcie tej jej części, która wskazuje, iż jeżeli pokrzywdzona najechała na część jezdni wyłączoną z ruchu drogowego i nie sygnalizowała zmiany kierunku ruchu, to wykonała manewr skrętu w lewo w sposób nierozpoznawalny dla innego kierującego;

3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść wyrażający się w przyjęciu, iż B. R. (2) ponosi winę za zaistniałe zdarzenie drogowe, w sytuacji gdy zebrany materiał dowodowy, oceniony w sposób prawidłowy, wskazuje na odpowiedzialność A. S..

Wskazując na powyższe, wniósł o uniewinnienie B. R. (2) od dokonania zarzucanego jej czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona przez obrońcę obwinionej apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wbrew podniesionym w niej zarzutom Sąd Rejonowy nie naruszył przepisów prawa procesowego, ani też nie popełnił błędów w ustaleniach faktycznych, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia. Ocena przeprowadzonych dowodów uwzględniała kryteria określone w art. 7 k.p.k., a podstawę wyroku stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy. Przeprowadzona kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła zaistnienia zarzucanych uchybień. Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy zgromadzone dowody rzetelnie oraz obiektywnie ocenił, i na tej podstawie dokonał trafnych ustaleń faktycznych, oraz wyprowadził trafny wniosek co do sprawstwa i winy obwinionej w zakresie przypisanego jej wykroczenia.

Ocena relacji świadków zgodna jest z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, ma charakter swobodny ale nie dowolny. Brak jest w relacjach świadków rozbieżności, które dawałyby podstawy do pozbawienia ich waloru wiarygodności. Obwiniona natomiast neguje te okoliczności, na które wskazują pokrzywdzone, a dotyczące istoty całego zdarzenia. Potwierdza bowiem fakt wyprzedzania, ale wskazuje, że pokrzywdzona nie sygnalizowała zamiaru skrętu w lewo, a przy tym odbiła w prawo. To odbicie w prawą stronę potwierdza sama pokrzywdzona, jednakże mówi, iż „odbiła trochę w prawo” (k. 74, 75), odbyło się to celem ułatwienia sobie wykonania manewru zawracania. Takie postępowanie mogło mieć miejsce. Jednakowoż mogłoby to zachowanie zmylić obwinioną, gdyby faktycznie pokrzywdzona nie zasygnalizowała zamiaru zawracania poprzez włączenie lewego kierunkowskazu - na to wskazywał również biegły. Brak jest jednak jakichkolwiek przesłanek do uznania, że lewy kierunkowskaz nie był włączony. Fakt włączenia kierunkowskazu potwierdza pokrzywdzona A. S. oraz D. Ł.. Oczywistym jest, iż obwiniona tę okoliczność będzie kwestionować, ponieważ taką obrała linię swojej obrony celem umniejszenia swojego zawinienia. Brak jest jednak w apelacji skutecznego podważenia wiarygodności przywołanych świadków.

Obrońca w uzasadnieniu swojej apelacji zarzuca Sądowi, iż nie wziął pod uwagę wniosków biegłego, wskazującego na fakt, iż miejsce w którym zawracała A. S. nie jest optymalne do takiego manewru z uwagi na ukształtowanie dróg i kąt przecięcia pasów ruchu. Nie można jednak z takiego twierdzenia wywieść wniosku, że zawracanie w tym miejscu nie było możliwe, a wybierając to miejsce pokrzywdzona popełniła błąd. Biegły na stronie 20 sporządzonej opinii wskazuje, iż „istniejące w miejscu oznakowanie nie zakazywało realizacji takiego manewru, a ukształtowanie drogi i wymiary pojazdu umożliwiały jego zrealizowanie.”

Należy wskazać, że wszystkie okoliczności i wersje podawane przez obwinioną, były przedmiotem badania przez biegłego i znalazły swoje odzwierciedlenie we wnioskach opinii. Przy czym opinia biegłego w ocenie Sądu Okręgowego była w tym zakresie logicznie i przekonująco uzasadniona, nosiła znamiona pełności i niesprzeczności. Sąd meriti uznał przedmiotową opinię za wiarygodną, pełną, jasną i pozbawioną sprzeczności i swoje stanowisko przekonująco uzasadnił. Sąd odwoławczy zaś w pełni tę ocenę podziela.

Wszystkie dywagacje odnoszące się do tego, czy pokrzywdzona włączyła kierunkowskaz, czy też nie tracą na znaczeniu w realiach niniejszej sprawy, gdyż stosownie do treści art. 24 ust. 7 pkt 3 Prawa o ruchu drogowym zabrania się wyprzedzania na skrzyżowaniu z wyjątkiem skrzyżowania o ruchu okrężnym lub na, którym ruch jest kierowany. Przepis ten wprowadza regulę ustawową. Istotą czynu z art. 86 § 1 k.w. jest niezachowanie "należytej ostrożności", a więc takiej jaka była wymagana w danej sytuacji. Chodzi o naruszenie pewnych zgeneralizowanych reguł ostrożnego postępowania - zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dla wyczerpania znamion czynu zabronionego z art. 86 § 1 k.w., musi wystąpić skutek w postaci spowodowania zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zagrożenie bezpieczeństwa musi być przy tym realne i konkretne. W niniejszej sprawie niewątpliwie naruszenie zasady bezpieczeństwa przez obwinioną polegało na wyprzedzaniu w obrębie skrzyżowania, co doprowadziło do kolizji z prawidłowo wykonującą manewr skrętu w lewo H..

Sąd odwoławczy podziela zatem ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd meriti, uznając ją za zgodną z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego. W szczególności ocenę tę uzasadniają również wnioski przedstawione w opinii biegłego, który odnosząc się do całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, stwierdził, iż przyczyną zaistnienia przedmiotowej kolizji były nieprawidłowości popełnione przez kierującą (obwinioną) samochodem T., która to nieprawidłowość polegała na realizacji manewru wyprzedzania na skrzyżowaniu.

Reasumując, Sąd Odwoławczy nie stwierdził wskazywanych przez obrońcę uchybień w ocenie dowodów Sądu I instancji. Zaskarżone orzeczenie oparto w konsekwencji na prawidłowych ustaleniach faktycznych. Zarzuty podniesione w apelacji okazały się zatem bezzasadne, co przy braku wad orzeczenia branych pod uwagę przez sąd ad quem z urzędu - skutkowało tym, iż wyrok Sądu Rejonowego należało utrzymać w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do treści art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. oraz art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) w zw. z art. 3 ust. 1 ww. ustawy.